

Poslovno poročilo za l. 2019

I. Osnovna predstavitev in usmeritve zavoda

Lutkovno gledališče Ljubljana je osrednje slovensko lutkovno gledališče, ki izvaja lutkovne in dramske predstave za otroke, mladino in odrasle. Pretežna usmeritev javnega zavoda so mlade publike. Javni zavod je bil ustanovljen l. 1948, delo gledališča pa temelji na stoletni tradiciji slovenskega lutkarstva.

Gledališče deluje na šestih prizoriščih, na sezono oz. leto pripravi več kot 10 novih predstav, letno odigra preko 700 predstav, gostuje v Sloveniji in tujini.

Organizira 2 festivala, ki se odvijata vsaki dve leti (vsako leto eden); izvaja programe kulturnega izobraževanja za otroke in mladino.

Eden ključnih ciljev LGL je spodbuditi interes različnih ciljnih skupin za lutkovno umetnost in afirmacija lutkarstva v okviru uprizoritvenih umetnosti in kulture nasploh.

Na podlagi navedenih aktivnosti se Lutkovno gledališče Ljubljana uveljavlja kot osrednja slovenska referenčna ustanova za področje uprizoritvenih umetnosti za otroke in mlade, s tem pa tudi ena najpomembnejših za področje kulturne vzgoje. Na področju lutkarstva utrjuje osrednje mesto v Sloveniji in širši regiji z aktivno vlogo v strokovnih in stanovskih pobudah, projektih mreženja in izmenjav, s krepitvijo standardov kakovosti in z okrepljeno afirmacijo mednarodnega festivala Lutke.

II. Zakonske in druge pravne podlage, ki pojasnjujejo delovno področje javnega zavoda

Delovanje LGL bistveno opredeljujejo naslednje pravne podlage:

- Sklep o ustanovitvi javnega zavoda Lutkovno gledališče Ljubljana Ur. l. RS, št. 116/2008 (spremembe Ur. l. RS št. 8/2010, 55/2012, 24/2015 in 64/16),
- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJIK) Ur. l. RS, št. 96/2002, (spremembe Ur. l. RS, št. 123/2006-ZFO-1, 7/2007 Odl.US: U-I-35/04-11, 53/2007, 65/2007 Odl.US: U-I-276/05-11, 77/2007-UPB1, 56/2008, 94/2009 Odl.US: U-I-278/07-17, 4/2010, 20/2011, 100/2011, 111/2013, 68/16),

po vsebinski plati pa strateški dokumenti:

- Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2014–2017 (ReNPK14–17; Ur. l. RS 99/2013),
- Strategija razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2016–2019 in
- Strategija Lutkovnega gledališča Ljubljana za obdobje 2016–2020.

Poleg naštetega opredeljuje delovanje LGL še vsa zakonodaja, ki ureja javni sektor in delovanje javnih zavodov in interni organizacijski akti.

III. Dolgoročni cilji

Dolgoročni cilji zavoda so zapisani v dokumentu *Strategija Lutkovnega gledališča Ljubljana 2016–2020* in so skladni s krovno zakonodajo, ki ureja področja kulture in usmeritvami aktualne državne in lokalne kulturne strategije.

Poglavitni poslovni cilji zavoda so dostopnost, homogenost delovanja zavoda, utrditev pomena LGL kot osrednje lutkovne ustanove in centra za uprizoritvene umetnosti za otroško in mladinsko publiko, razvoj projektov neformalnega izobraževanja in kulturne vzgoje ter sodelovanje s sorodnimi akterji. Ob tem se zavod zavezuje povečati obseg lastnih prihodkov in sofinanciranja s strani EU. Celotna strategija javnega zavoda je dostopna na spletni strani www.lgl.si.

*Kraljestvo
domišljije*

IV. Letni izvedbeni cilji

Letni izvedbeni cilji so bili potrjeni s strani sveta zavoda in se ustrezno prekrivajo tudi s projekcijo v zavodski strategiji. Letni program dela je bil sprejet na redni februarski seji, vendar pa se je program spreminjal skozi vse leto, dokončna podoba se je zaokrožila s popravki in spremembo na decembrski seji Sveta zavoda.

Gledališče je dve produkciji (obe koprodukciji), ki sta bili finančno pretežno realizirani v 2019 premierno izvedlo po novem letu – januarja 2020. Obe produkcijsko in uprizoritveno zahtevni predstavi sta koprodukciji. *Alico v čudežni deželi* (L. Carrol, režija Magdalena Reiter) smo ustvarili skupaj z Anton Podbevšek Teatrom iz Novega mesta, kjer je bila premiera že novembra – zato to produkcijsko enoto štejemo v rezultate l. 2019. Pri realizaciji predstave *Sedem vprašanj o sreči* (po motivih Sinje ptice, M. Maeterlincka, režija Tomi Janežič) pa nam je pomagalo Slovensko mladinsko gledališče, kljub temu, da je bila pretežno finančno in izvedbeno realizirana v l. 2019 pa jo štejemo zaradi premiere v l. 2020 v produkcijo oz. med rezultate letošnjega leta.

Dodatno smo – po odobritvi dodatnih sredstev, v premierski sklop uvrstili še rekonstrukcijo predstavo *Napravite mi zanj krsto* (režija Jan Zakonjšek), koprodukcijo z umetniškim društvom Konj. *Krsta* pričena program lutkotečne usmeritve Kulturnice, ki jo kot prispevek LGL uvrščamo med aktivnosti kandidature Ljubljane za EPK 2020.

Za LGL je bilo leto poslovno dinamično – spremembe v javnih prihodkih se odražajo v količini izdanih odločb – odločba ministrstva, z dne 3. 1. 2019; odločba MOL z dne 7. 1. 2019; pogodba MOL (program in plače), z dne 30. 1. 2019; pogodba z MOL (oprema), z dne 30. 1. 2019; odločba ministrstva (popravek plače), z dne 10. 4. 2019; dopolnilna odločba MOL (rebalans), z dne 25. 4. 2019; aneks k pogodbi MOL (oprema), z dne 23. 5. 2019; sklep o popravilu dopolnilne odločbe MOL, 20. 8. 2019; aneks k pogodbi MOL (program in plače), z dne 16. 9. 2019; dodatna odločba ministrstva (sredstva za plače), 17. 9. 2019, kot zadnja pa še dodatna odločba ministrstva (dodatek za mednarodna gostovanja), z dne 8. 11. 2019.

Po vsebinski plati smo z ustvarjenim lahko več kot zadovoljni, naše predstave prejemajo ugodne strokovne kritike v medijih in odzive publike, gledališče je v mednarodnem prostoru cenjeno, kar se odraža na kazalcu števila gostovanj v tujini in na vabilih k sodelovanju v evropskih projektih. V l. 2019 smo ponovno dosegli gostovalni rekord (28 gostovanj v tujini, 58 izvedb predstav), predstave in ustvarjalci našega gledališča pa so prejeli 18 nagrad (kar 3 × festivalski Grand Prix). Letni program gledališča je tretje leto zapored prejel kakovostno oceno vrhunsko s strani strokovne komisije Ministrstva za kulturo RS.

Doseženi rezultati v zvezi s zastavljenimi kazalci realizacije kažejo na obsežno delo, na kontinuiteto oz. dokajšnjo stabilnost trendov in na nadaljnji potencial razvoja na račun negativnega odstopanja na kazalcih dostopnosti. V določeni meri lahko v zvezi z obiskanostjo (število vseh obiskovalcev) vežemo negativen nihaj z nadaljnjim trendom ustvarjanja predstav za manjše občinstvo. Avtorji (predvsem režiserji in scenografi) si želijo ustvariti intimno vzdušje, večjo interakcijo publike, včasih pa gre tudi za okoliščine vezane na lutkovno tehniko in vidnost prizorišča. Tako lahko ugotovimo, da je v 2019 od treh produkcij, ki so nastale na Velikem odru, ki je naše najbolj uporabljano prizorišče, samo ena izkoristila avditorij za občinstvo – tako *Jure in Jaka* kot *Tjulenj* pa sta postavljena na odru s tribuno, kar zmanjša kapaciteto prireditvenega prostora za polovico. Ob pripravi načrta ponovitev vedno preverimo optimalne možnosti – glede starosti in številčnosti publike a tudi glede uprizoritvenih prostorov in gostovalnih možnosti. Vprašanje gospodarnosti takih postavitvev v poslovanju gledališča ne bi smelo biti odločilno, gre za avtonomne umetniške odločitve, ki imajo estetske vzgibe in jih logika prodanih vstopnic ne sme ogroziti. Dejstvo pa je, da se v logiki statističnega primerjanja takšne odločitve odražajo – več predstav, ki so pretežno razprodane ne prinese večje obiskanosti. Tovrstne omejitve kapacitete so sicer značilnost preteklega leta, na tem mestu izpostavimo še *Moč*, ki z umestitvijo v

Kraljestvo
domišljije

manjši in nekonvencionalen prostor uprizoritve (Vadbeni prostor - za 20 obiskovalcev), vzpostavi možnost intimnega in meditativnega doživetja.

Glede gostovanj po Sloveniji lahko ugotovimo, da smo poleg terminskih omejitev soočeni tudi s kompleksnimi posledicami finančne krize izpred desetletja - slabša odzivnost na terenu, slabša skrb za kakovost programa kulturnih domov. V zvezi s tem v gledališču vztrajamo, da mora resorno ministrstvo poskrbeti za enakopraven dostop do kakovostnih kulturnih vsebin po ozemlju vse Slovenije - tudi na način namenske podpore distribuciji po Sloveniji.

V spodnjih kazalcih se nahajajo rezultati aktivnosti našega javnega zavoda, ki nastajajo v našem produkcijskem okrilju, na lokaciji Mestnega doma in tudi na terenu (gostovanja ipd.). Statistika obiska muzejske postavitve na Ljubljanskem gradu sodi v poročanje javnega zavoda Ljubljanski grad. Glede na to, da je bila postavitve muzeja s stalno razstavo vred skupen podvig, pa s ponosom navajamo porast obiskanosti - v četrtem letu je muzej obiskalo **72.819 obiskovalcev** (19% porast - 59.198 obiskovalcev v l. 2018).

Kazalniki realizacije za l. 2019

Kazalci:	2018	Načrt	Realizacija
število premier:	13	11	11
število naslovov iz prejšnjih let:	35	38	31
število vseh predstav (premier in	779	940	803
število vseh obiskovalcev:	125.437	137.000	121.696
število prodanih vstopnic:	97.533	111.000	93.251
število gostovanj po Sloveniji in v	30	70	34
število mednarodnih gostovanj:	25	20	28

V. Realizacija programa

Premiere

Jera Ivanc, po motivih Antoina de Saint-Exupéryja

MALI PRINC

Pesem o ljubezni

Režija Yulia Roschina

Koprodukcija Lutkovno gledališče Ljubljana in Gradsko kazalište lutaka Rijeka, Hrvaška

Premiera 17. januar 2019 - Lutkovno gledališče

Ljubljana, Mali oder LGL

Premiera 29. januar 2019 - Gradsko kazalište lutaka Rijeka

V začetku leta je najprej v Ljubljani in kasneje še na Reki doživel premiero Mali princ, koprodukcija z Gradskim kazalištem Rijeka. Gledališči sta združili moči v raziskavi intimnih in ljubezenskih motivov Malega princa. Erotična razsežnost predstave je botrovala tudi visoki starostni meji ogleda.

*Kraljestvo
domišljije*

“...V ospredju je zgodba o odnosu med moškim in žensko, odlično prikazana s strani igralske zasedbe, Zale Ane Štiglic in Tilna Kožamelja. Konceptualna zasnova predstave je jasno razvidna vsem gledalcem, saj izčiščenost scene, kostumov in rekvizitov gledalcev ne odtegne od bistvene vsebine.... Predstava subtilno vpeljuje fragmente osnovne zgodbe Malega princa, vendar v ospredju pušča intimno spoznavanje igralskega dvojca. Z nežnostjo preko glavnih misli Malega princa odkriva glavne vrednote človeških odnosov in prikazuje njihovo lepo ter bolečo stran. S sprejemanjem odgovornosti in s tem, da smo se pripravljene truditi za odnos do sočloveka, lahko ljudje odrastemo in odkrijemo lepe plasti našega življenja, se udomačimo in gledamo s srcem.” (Neža Bohinc, Koridor)

Ulf Nilsson

NASVIDENJE

Lutkovna miniaturna o minevanju

Režija Jasna Vastl

Premiera 7. marec 2019

Kulturnica LGL

Druga premiera v letu se posveča prvemu srečanju otroka s smrtjo. Ob spremljanju spominov/dogodivščin morskega prašička, v tonski podlagi prisluhnemo otroškimi razmišljanjem o smrti in ganljivemu poslavljanju dečka od njegovega hišnega ljubljence. Predstava je na zagrebškem PIF-u prejela Grand Prix.

“...Predstava, ki govori o minevanju, pa hkrati neločljivo spregovori tudi o življenju, lepoti na videz preprostih in nepomembnih dogodkov in nas navsezadnje spodbudi, da se zavemo, da je življenje neprecenljiv dar, ki ga moramo ceniti in (iz)živeti z ljubeznijo in spoštovanjem.” (Kaja Novosel, Koridor)

»Če sklenemo, najnovejša lutkovna miniaturna Ljubljanskega lutkovnega gledališča otrokom predstavi minevanje kot naravni potek življenja. Tako kot se življenje z rojstvom začne, se s smrtjo konča. Ob pomoči predstave lahko starši otroku približajo smrt in sicer zelo nežno in nevsiljivo.« (Ana Rozman, Radio Slovenija)

*Kraljestvo
domišljije*

Milko Matičetov
ZVERINICE IZ REZIJE
 Talisiče
 Lutkovna predstava

Režija Maruša Kink
 Premiera 9. marec 2019
 Veliki oder LGL

V repertoarju sezone so precej medijske pozornosti pritegnile rezijanske Zverinice iz Rezije. V režiji Maruše Kink, se je predstava posvetila predvsem lisičjim zgodbam in se tako že v konceptu odmaknila od najbolj poznane – televizijske obdelave. Tudi izjemna likovnost Tine Dobrajc odmika estetiko predstave v povsem drug in samostojen pravljичni svet.

»Skozi scenografsko kompozicijo Tine Dobrajc se gozd razodeva kot polje težko dostopne nadčloveške eksistence, katere vitalnost pa je z radoživimi, personificiranimi gozdnimi in udomačenimi bitji metaforično vedno mogoče prenesti v družbeni jezik človeškega sveta, saj zverinice uprizarjajo strategije, ki se jih navadno poslužujemo ljudje. S posebnimi komunikacijskimi in domišljjskimi prijemi pragmatične, bistroumne, goljufive in zvite lisice zlahka zavajajo, zapeljujejo, lažejo, se znajdejo v koruptivnih nečednostih, osiromašijo in bankrotirajo, tako da kljub duhovitim poudarkom iz ozadja zaslutimo tudi prisotnost zelo sodobnih človeških slabosti in tegob...« (Magda Tušar, Radio Slovenija)

Igor Stravinski
POSVETITEV POMLADI
 Lutkovni balet

Režija Matjaž Farič
 Premiera 21. marec 2019
 Oder pod zvezdami LGL

Ena najzahtevnejših in težko pričakovanih produkcij sezone je upravičila vsa pričakovanja. Predstava je prejela najvišje kritiške ocene in bila že uvrščena v spremljevalni program Borštnikovega srečanja in tekmovalni program Lutkovnega bienala, kot zaključna pa je sklenila tudi festival sodobnega plesa Fronta v Murski Soboti.

»Nekaj tako silovitega nas je sinoči prevzelo, tako temačnega, pa vendar ne brezizhodnega. ... Velik aplavz velja tudi kolektivu performerjev, gibalcev, plesalcev, animatorjev, ki so vsak posebej uspešno vzpostavili razliko med svojo telesno prisotnostjo in lutko in tako soustvarili veliko odrsko delo.« (Petra Tanko, Radio Slovenija)

*Kraljestvo
 domišljije*

»...Predstava je estetsko čudovito poenotena: glasba , scenografija (oblikovalec svetlobe je Andrej Hajdinjak), likovna podoba (Barbara Stupica), videoprojekcije in gib se uravnoteženo in z gotovostjo dopolnjujejo, zaradi česar je to postavitvev z enimi izmed lepših vizur v slovenskih predstavah v zadnjih nekaj sezonah. Predstava ima obenem močno atmosfero in lep ritem. Poetično odrsko delo, ki zastavlja prepričljive pomenske in tematske okvire ter dobro odmerja usmeritve pri branju predstave, obenem pa dopušča dovolj asociativne in interpretacijske svobode, da ni enaka niti v dveh ponovitvah niti za dve osebi.« (Anja Radaljac, Delo)

“V množici estetsko dovršenih, a vsebinsko praznih predstav naših gledališč, je Posvetitev pomladi zagotovo ena tistih uprizoritev, ki seka iz množice. Je estetska katarza, podkrepljena z vsebino in je dokaz, da se pogum v gledališču obrestuje – to pa je nekaj, kar je Lutkovno gledališče Ljubljana pravzaprav odkrilo že nekaj let nazaj in zato me veseli, da je njihova lanskoletna produkcija Misterij sove na Odru pod zvezdami tako kmalu dobila isto kakovostnega tovariša.” (Benjamin Zajc, Mala šola kritike)

Kitty Crowther
JURE IN JAKA
Lutkovna predstava

Režija Ivana Djilas
Premiera 13. april 2019
Veliki oder LGL

Še ena tematsko »problemska« predstava za otroke – predstava v režiji Ivane Djilas in likovni zasnovi Kirsty Elson, obravnava tematiko sprejemanja in izključevanja različnosti. Tudi ta produkcija je v 2019 že gostovala v tujini – novembra smo z njo gostovali na 23. Reviji lutkarskih kazališta na Reki.

»Ob predstavi Jure in Jaka Ivane Djilas pride najprej na misel izraz uravnoteženost. Vsi gledališki elementi v predstavi delujejo kot enakovredni, uravnoteženi nosilci pomenov, s čimer predstava odpira tudi nenavadno širok nabor tematik. ... Povezava med Jaka in skupnostjo se naposled odvije prek branja, torej prek literature in zgodbe. Umetnost se tako pokaže kot sredstvo medkulturnih izmenjav ter povezovanja pa tudi izobraževanja. Predstavi s tem uspeva tako zahtevno in kompleksno tematiko, kot je rasizem, obravnavati brez večjih zdrsov, organsko in naravno, obenem omogoča otrokom razumevanje ene od vlog in pomenov umetnosti.... K tematiki umetnosti in njenih vlog gotovo ogromno prispeva tudi izjemna likovna podoba predstave (Kirsty Elson) . Prizor, v katerem Jure in Jaka opazujeta »morje«, v katerem se v zatemnjeni dvorani svetijo s fluorescentnim vzorcem posuta tla, ki vzbujajo vtis barvitega, svetlikajočega se koralnega grebena, ter ribe, meduze in lignji, ki žarijo z enakim barvnim svetlikanjem, ima čudovito, presunljivo estetiko, ki lahko približa otrokom izkustvo estetskega užitka ter ob spoznavni, družbeno povezovalni funkciji umetnosti osvetli še estetsko funkcijo. A vsebinska izpolnjenost likovne podobe se pri tem ne konča; lutke , scenografija in kostumi so izdelani z reciklažo odpadne embalaže, posod, pribora, lesa ... s tem predstava ob tematikah rasizma in vloge umetnosti v družbi odpira tudi ekološko vprašanje ; potrošniška družba vsakemu predmetu določa eno samo funkcijo, reciklaža pa odpira pomene; kaže, da je mogoče ogromno predmetov uporabiti na novo, za ustvarjanje nečesa novega. ...« (Anja Radaljac, Delo)

Kraljestvo
domišljije

PRAVICA BITI ČLOVEK
Avtorska predstava mladih

Režija Mare Bulc
Premiera 17. april 2019
Šentjakobski oder LGL
Predstava je nastala v okviru Gledališkega laboratorija LGL.

Druga »ekspedicija« Gledališkega laboratorija LGL ni povzročila takšne euforije pri publiki kot predhodni Vihar v glavi, je pa sprožila več dilem, diskusije in javne razprave in je ponovno pokazala na pomembnost dela z mladimi.

»To še ni energija upora pač pa energija napora, ki kriči, prosi in zahteva svoje mesto, besedo, čas, zrak, pogovor, priznanje, odgovornost. Svet mladostnikov, ki je torej ne enovito razplasten. Ustvarjalci, avtorji predstave eksperimentalno zastavljenega gledališkega laboratorija LGL, izpričujejo zelo različne retorične sposobnosti, cilje, ambicije in gledališke izkušnje. Kljub vsemu ne moremo povzeti le kot pričevanje o nestrinjanju, depresiji, strahu, bolečini in travmi pač pa tudi o bistrini, iskrevosti, duhovitosti in ne nazadnje iskrenosti, s katero želijo v navezo s tistimi, na katere čakajo, da jim prisluhnejo, medtem pa so že v nevarnosti, da počasi prevzamejo njihova stališča.« (Magda Tušar, Radio Slovenija)

»Ker je javno izrekanje vselej stvar politične participacije, bi kot kritičarka spodbudila ustvarjalce k odzivu na kritiko – bodisi znotraj Dela bodisi morda v obliki javne debate o vprašanju, kaj je to politična participacija in kdo je politični subjekt.« (Anja Radaljac, Delo)

»Dodana vrednost predstave je, da mladi mnenj ne olepšujejo: takšni pač so, v okolju in družbi, v katerih odraščajo, pravzaprav ne morejo biti drugačni. Mi, gledalci, pa smo z njimi to uro in pol, kolikor predstava traja, soočeni: prisiljeni smo jim prisluhniti. Zato bi si predstavo poleg mladih moral ogledati vsak odraslo, ki ga zanima, v kakšno družbo se razvijamo.« (Lara Paukovič, Mladina)

*Kraljestvo
domišljije*

Lucie Félix
KUKU
 Izkustvena predstava

Režija Mateja Bizjak Petit
 Koprodukcija Lutkovno gledališče Ljubljana, Collectif Ma-Théâ (Centre de Créations pour l'Enfance) in Svetovni festival lutkovnih gledališč Charleville-Mézières, Francija
 Slovenska premiera 9. maj 2019, Ljubljana, Oder pod zvezdami LGL
 Francoska premiera 25. september 2019, Charleville-Mézières

Slovensko-francoska koprodukcija za najmlajše (+ 1,5 let) je strukturno dokaj tipična, nežna gledališka izkušnja za ciljno publiko, ki prvič prestopi prag gledališča. Predstava je francosko premiero uspešno prestala na najpomembnejšem festivalu svetovnega lutkovnega gledališča FMTM v Charlevillu.

»...lepo tekoča, dogajalno razgibana predstava ki je – vsaj na premieri – pritegnila najmlajše gledalce in omogočila, da so se otroci nežno seznanili s širokim naborom gledaliških elementov.« (Anja Radaljč, Delo)

»Dvodimenzionalna izkušnja slikanice uspešno prehaja v tridimenzionalno gledališko izkušnjo, ki je polna besedne igre in giba. ... Presenečenje predstave je nedvomno njena nežnost in nevsiljivost, s čimer ustvarjalci dokazujejo, da najmlajši za ohranjanje pozornosti ne potrebujejo nujno močnih dražljajev, ampak le subtilno spodbujanje njihove otroške radovednosti in domišljije.« (Ana Rozman, Radio Slovenija)

Jiří Zeman in Martina Maurič Lazar
MOČ
 Lutkovna miniaturna

Režija Jiří Zeman in Martina Maurič Lazar
 Premiera 20. junij 2019
 Vadbenica LGL

Produkcija te nenavadne predstave je potekala kot raziskava materialov in načinov uprizorjanja, podložena z močno glasbeno strukturo. Nastal je svojevrsten lutkovni nokturmo, intimna meditacija in kontemplacija o vzvodih družbenih razmerij. Predstava ima izrazit festivalski potencial in je jeseni gostovala v programu galerije Kibla v Mariboru, festivala Lalka tež Człowiek v Varšavi in festivala malih form v Chemnitzu.

*Kraljestvo
 domišljije*

»Predstava z minimalnimi nejezikovnimi sredstvi, reducirane so tudi gibalne možnosti in zadržano groteskno komičnostjo, draži gledalčeve občutke, močno spodbujene z glasbeno komponento predstave. ... Vseeno pa se v prepletu zategovanja vizij niti rahljajo, šibkejši izstopi iz cone udobja in ujetosti ter razkrije notranji ustroj prej nevidnih, magično enigmatičnih mehanizmov delovanja.« (Magda Tušar, Radio Slovenija)

»Narativno je predstava odprta in zahteva pozorne gledalce, a v osnovi vsebina temelji na treh ključnih razmerjih, izmed katerih vsakemu pripada samostojen pripovedni pramen v predstavi. Moč raziskuje razmerja moči med režiserjem in igralcem, med lutkarjem in lutko, pa tudi med moškim in žensko. ... Predstava je atmosfersko močna, estetsko svojstvena in prepričljiva, uporabljeni gledališki elementi pa se medsebojno dobro podpirajo.« (Anja Radaljac, Delo)

NAPRAVITE MI ZANJ KRSTO

Tragična veseloigra z lutkami

Režija Jan Zakonjšek

Premiera rekonstrukcije 29. 10. 2019

Kulturnica LGL

Predstava *Napravite mi zanj krsto* iz leta 1993 je antologijska predstava iz devetdesetih, saj je, kot je zapisala Barbara Orel "prvinska v ikonografiji, peklenska po vsebini, demonična po energetskem naboju, z eno besedo: vražja." Predstavo, ki je nastala izvorno v produkcijskem okrilju KUD FP, smo v koprodukciji z Umetniškim društvom Konj obudili kot lutkotečno – kot dopolnilni program muzejske dejavnosti in kot del butične ponudbe Kulturnice, katere programski profil usmerjamo v luči kandidature Ljubljane za EPK 2025 v vode kulturnega turizma.

»Ustvarjalna ekipa je predstavo izvedla z dinamičnim in estetsko dovršenim izrazom, ki ga bistveno zaznamujejo ročne lutke in likovna podoba, ki jih je ustvaril Silvan Omerzu. Predstava v režiji Jana Zakonjške je brutalna. V žlahtnem pomenu saj odrsko nasilje komično spaja z neposrednostjo smrti. Udarci kladiva so močni in surovi, trk lesenih rekvizitov in lutk je boleč ter usodno odzvanja. A vendar spravi v smeh. Brane Vižintin in Boštjan Sever z virtuozno animatorsko spretnostjo ustvarita grotesken učinek. Lutke si energično in humorno delijo smrtno udarce, frčijo po zraku, ko pojejo in se lovijo dokler na koncu mrtve in neme ne obvisijo, s čimer obnovljena odrska postavitve prepričljivo dokazuje moč uprizoritvene umetnosti, ki zmorejo v neposrednem dogodku obuditi mrtvo in minulo znova postavil v našo sedanost.« (Rok Bozovičar, Radio Slovenija 1)

*Kraljestvo
domišljije*

TJULENJ

Laponske povedke v glasbi in papirju

Režija Matija Solce

Premiera 16. 11. 2019

Veliki oder LGL

Prva redna premiera sezone je združila v ustvarjalni ekipi sina in očeta (Matija in Brane Solce), poleg njiju je estetiko predstave odločilno zaznamovala igra, animacija in petje uigrane ekipe. Tokrat smo povabili publiko na potovanje po ledenih prostranstvih Laponske na tribuno zgrajeno na Velikem odru LGL – tudi sicer igra odrska infrastruktura v predstavi večjo vlogo (valovanje scenskih vlekov ipd.). Predstava je naletela na navdušenje publike in prejela že tudi prva vabila v tujino (češki festival »26th Festival of European Regions, Hradec Králové«).

»Zvočno valovanje s petjem drsi po površini snežno bele papirnate krajine, kar ustvarja akustiko odprtega, polifonega in homogenega duhovnega prostora, v katerem brstijo pripovedi o življenju z dramskimi in komičnimi učinki. V navidezno nedotaknjemem svetu puste impresije, z dinamičnim preoblikovanjem, trganjem, gnetenjem in krpanjem, nastaja široka barvna ekspresija pokrajine, biotske raznovrstnosti, nekakšna fizična manifestacija globoko nezavedno obujenega praspomina. Predstava Tjulenj, ki z gledalci komunicira predvsem na ravni čutnega z minimalnimi sredstvi, vendar z izrazno močjo, potuje po zemljevidu starodavnih še čuječih ritualov in zgodb prvobitne kulture, motivi katere so v dotiku z analogno današnjostjo podani otipljivo sveže in domišljeno, zato je predstava pravo vznemirljivo senzorično doživetje.« (Magda Tušar, Radio Slovenija 1)

»Skrajni sever je čarobna dežela, v kateri je na videz vsega manj, a hkrati največ, v kateri se nič ne vidi, a se največ dogaja. In prav vse si zasluži pesem...

Nepopisan bel papir prinaša neskončno možnosti, najmanj toliko se jih skriva tudi v zmečkanem papirju, če je le v rokah članov ansambla Lutkovnega gledališča Ljubljana...

...Sproščeno vzdušje in intimna postavitvev na odru (tudi občinstvo je na odru) lutkovnega gledališča pričarajo enkratno gledališko in tudi poučno izkušnjo. Ekipa se dobro zaveda, da moraliziranje o skrbi za okolje nima tolikšnega učinka kot posredovanje sporočil skozi igro, zabavo in pozitivno motivacijo.« (Andrej Predin, Delo)

*Kraljestvo
domišljije*

Lewis Carroll
ALICA V ČUDEŽNI DEŽELI
 Dramsko gibalna fantazija

Režija: Magdalena Reiter
 Premiera 30. 11. 2019 APT Novo mesto, 17. 1. 2020 LGL
 Oder pod zvezdami LGL

Ko-produkcijska uprizoritev na podlagi dramatizacije Eve Mahkovic je nastajala pretežno v Ljubljani, ekipo igralcev LGL so dopolnili gostje in pod taktirko Magdalene Reiter ustvarili dinamično različico Alice, ki izjemno uspešno komunicira s publiko. Zaključni del študija do prve premiere je potekal v APT Novo mesto, prve ljubljanske predstave pa smo dočakali v januarju 2020.

»Alica v čudežno deželo vstopi na isti način kot iz nje tudi izstopi, skozi vrata, ki osrednji junakinji v koprodukciji Anton Podbevšek teatra in Lutkovnega gledališča Ljubljana odprejo sanjski svet kjer nič ni tako kot se zdi vsakdanjosti vajenemu pogledu. Aličin svet Lewisa Carrolla v dramatizaciji Eve Mahkovic ves čas strne njegove glavne ne kartizijanske koordinate, ohrani duhovito nesmiselnost dialogov in iskrih besednih iger, ter izpostavi razvojno linijo po kateri mlada junakinja stopa iz igrivega otroškega kaosa v sistemsko odraslost. ... Naposled se vrata, ki vodijo v smisla polno odraslost za Alico sicer zaprejo, vendar je ključni poudarek predvsem v tem, da ostanejo priprta. Malo nesmisla zmeraj prav pride.« (Rok Bozovičar, Radio Slovenija 1)

Ponovitve v l. 2019

Poleg premierskih predstav smo ponavljali še 31 predstav iz prejšnjih let, vodilo programiranja ponovitev je poleg kakovosti predstav tudi povpraševanje šol in razpoložljivost igralcev (zasedenost v novih predstavah). Ustaljena praksa je tudi, da preden pošljemo predstavo na gostovanje, izvedemo blok ponovitev na domačem odru. Dejavnik za ponovitve starih naslovov je še njihova uvrstitev v enega od šestih abonmajev, ki zagotavljajo programsko pahljačo za vse odraščajoče starostne skupine. Odigranih je bilo 563 ponovitev starih predstav (37 več kot v l. 2018).

Mednarodna gostovanja

V letu 2019 smo realizirali 28 gostovanj, skupaj smo na gostovanjih v tujini odigrali 58 predstav. Predstave, za katere je v tujini največ zanimanja so *Akvarij*, režiserja Mihe Goloba, *Seansa Bulgakov*, Matije Solceta, slovensko-francoska koprodukcija z miniaturnimi Klemenčičevimi lutkami *Misterij sove* režiserja Renauda Herbina in animirana pripoved s kredno risbo o vojni in begunstvu skozi otroške oči *Nekje drugje* režiserja Tina Grabnarja.

- Rijeka, Hrvaška – *Mali princ*, Gradsko kazalište lutaka Rijeka, februar 2019 (1 izvedba);
- Vendôme, Francija – *Misterij sove*, koprodukcija s TJP – Centre Dramatique National d'Alsace, L'Hectare - Scène conventionnée de Vendôme, 3. Festival Avec Ou Sans Fils, Marionnettes en campagne, februar 2019 (2 izvedbi);
- Bologna, Italija – *Akvarij*, 15th International Festival of Theatre and Culture for Early Years - Visioni di futuro, visioni di teatro, La Baracca-Testoni Ragazzi, februar 2019 (2 izvedbi);

*Kraljestvo
domišljije*

- Rijeka, Hrvaška – *Mali princ*, Gradsko kazalište lutaka Rijeka, februar 2019 (4 izvedbe);
- Wels, Avstrija – *Medved in mali*, 28th International Puppetry Festival in Wels, Der Alte Schlöhof, marec 2019 (2 izvedbi);
- Banja Luka, Republika Srpska – *Škrt škrt kra čof!*, »Proljeće u Banja Luci«, Dječije pozorište Republike Srpske, maj 2019 (2 izvedbi);
- Kragujevac, Srbija – *Škrt škrt kra čof!*, 21. Međunarodni festival lutkarstva „Zlatna Iskra“, Pozorište za decu Kragujevac, maj 2019 (2 izvedbi);
- Klaipėda, Litva – Akvarij, 10th International Puppet Theatre Festival »Materia Magica«, Klaipėda Puppet Theatre, maj 2019 (1 izvedba);
- Tallinn, Estonija – Akvarij, Visual Theatre Festival »NuQ Treff«, NUKU Theatre, maj 2019 (2 izvedbi);
- Łódź, Poljska – Akvarij, IX. Międzynarodowy Festiwal Teatralna Karuzela, Teatr Pinokio, maj 2019, (2 izvedbi);
- Łódź, Poljska – Nekje drugje, IX. Międzynarodowy Festiwal Teatralna Karuzela, Teatr Pinokio junij 2019, (2 izvedbi);
- Erlangen, Nemčija – Misterij sove, koprodukcija s TJP – Centre Dramatique National d’Alsace, 21st International Figures Theater Festival, Kulturzentrum E-Werk, junij 2019, (3 izvedbe);
- Hradec Králové, Češka – Nekje drugje, 25th International festival Theatre European Regions, Divadlo Drak, junij 2019 (1 izvedba);
- Hradec Králové, Češka – Seansa Bulgakov, 25th International festival Theatre European Regions, Divadlo Drak, junij 2019 (1 izvedba);
- Brseč, Hrvaška – Turlututu, Džep, festival malih i minijturnih scena, julij 2019 (1 izvedba);
- Helsinki, Finska – Misterij sove, SAMPO 2019 -festivaali and Nukketeatteri Sampo, avgust 2019 (2 izvedbi);
- Helsinki, Finska – Turlututu, SAMPO 2019 -festivaali and Nukketeatteri Sampo, avgust 2019 (2 izvedbi);
- Zagreb, Hrvaška – *Nasvidenje*, festival PIF- 50. međunarodni festival kazališta lutaka, september 2019 (1 izvedba);
- Zagreb, Hrvaška – *Seansa Bulgakov*, festival PIF- 50. međunarodni festival kazališta lutaka, september 2019 (1 izvedba);
- Ryazan, Rusija – *Seansa Bulgakov*, festival Ryazanske Smotriny XVII Международный фестиваль театров кукол «Рязанские смотрины», September 2019 (2 izvedbi);
- Charleville-Mézières, Francija – *Kuku/Coucou*, Le Festival Mondial des Théâtres de Marionnettes, September 2019 (koprodukcija s festivalom, 6 izvedb);
- Ostrava, Češka – *Nekje drugje*, festival Spectaculo Interesse, September 2019 (1 izvedba);
- Varšava, Poljska – *Moč*, festival Lalka też Człowiek, Oktober 2019 (2 izvedbi);
- Chemnitz, Nemčija – *Moč*, Kammermachen Festival für zeitgenössisches Theater, Tanz, Musik und Klangkunst, Oktober 2019 (1 izvedba);
- Tournai, Belgija – *Nekje drugje*, festival LUMEN, Oktober 2019 (2 izvedbi);
- Rijeka, Hrvaška – *Škrt, škrt, kra, čof*, 24. revija lutkarskih kazališta, November 2019 (3 izvedbe);
- Rim, Italija – *Akvarij*, festival RomaEuropa, November 2019 (6 izvedb);
- Neuchatel, Švica – *Misterij sove*, festival marionNETtes, November 2019 (2 izvedbi).

Festival Zlata paličica

Tokrat že 18. bienalni festival uprizoritvenih umetnosti za otroke in mlade je bil izveden organizacijsko brezhibno, potekal je na različnih prizoriščih – poleg LGL še v Cankarjevem domu, ljubljanski Operi, PTL, ljubljanski Drami, poleg navedenih pa so v programu sodelovala še Gledališče Koper, Lutkovno gledališče Maribor, Lutkovno gledališče FRU-FRU in Društvo Hiša otrok in umetnosti, Drama SNG Maribor, ŠKUC gledališče, izven uradnega programa pa še gledališče La Baracca iz Bologne. Predstave

*Kraljestvo
domišljije*

uradnega dela programa je izbrala Nika Arhar, ki sicer sodeluje tudi v strokovni žiriji spletne platforme Zlata paličica, ki jo ureja Slovenski gledališki inštitut. Selektorica je izbrala 16 predstav, ki predstavljajo raznolike uprizoritvene pristope in žanre, od lutkovnih predstav za najmlajše, igrivih in inovativnih prepletov igre in animacije, do dramskih in plesnih predstav, ki oživljajo klasične in sodobne zgodbe, vzpostavljajo samosvoj avtorski odnos do izbrane predloge ali gradijo povsem nov odrski svet, izhajajoč iz tenkočutnega zaznavanja današnje družbene realnosti in vsakdana mladih. Otroška žirija je za najboljšo otroško predstavo izbrala *Nekje drugje* režiserja Tina Grabnarja. Po oceni mladinske žirije je bila najboljša predstava za mladino *Seansa Bulgakov* režiserja Matije Solceta. V okviru festivala smo gostili umetniško - raziskovalno delavnico EU projekta Mapping, predstavitveni delavnici Slovenskega gledališkega inštituta *Predstava pod drobnogledom* in *Šolo v kulturi* zavoda Bunker – gre za programe intenzivnejšega povezovanja šolstva z gledališčem.

Nagrade v l. 2019

ŠKRT ŠKRT KRA ČOF

- nagrada za vlogo Aja Kobe, 21. mednarodni lutkarski festival "Zlatna iskra", Pozorište za decu Kragujevac, Srbija, maj 2019

AKVARIJ

- Nagrada otroške žirije (za izvirno idejo), IX. Międzynarodowy Festiwal Teatralna Karuzela, Teatr Pinokio Łódź, Poljska, junij 2019

NEKJE DRUGJE

- Nagrada za najboljšo predstavo, IX. Międzynarodowy Festiwal Teatralna Karuzela, Teatr Pinokio, Łódź, Poljska, junij 2019
- Nagrada otroške žirije (za tematiko), IX. Międzynarodowy Festiwal Teatralna Karuzela, Teatr Pinokio, Łódź, Poljska, junij 2019
- Grand prix festivala, 10. bienale lutkovnih ustvarjalcev Slovenije, Lutkovno gledališče Maribor in Ustanova lutkovnih ustvarjalcev, Maribor, september 2019
- Častna omemba za močno humano sporočilo, realizirano z minimalnimi sredstvi v produkciji o otrocih za otroke – *Nekje drugje*, 13th International Puppet Festival Spectaculo Interesse, Puppet Theatre Ostrava, Ostrava, Češka, september 2019
- Nagrada za animacijo in igro za vlogo v uprizoritvi *Nekje drugje* prejme Asja Kahrmanović Babnik, 10. bienale lutkovnih ustvarjalcev Slovenije, Lutkovno gledališče Maribor in Ustanova lutkovnih ustvarjalcev, Maribor, september 2019
- Nagrada za najboljšo režijo za predstavo *Nekje drugje* prejme Tin Grabnar, 10. bienale lutkovnih ustvarjalcev Slovenije, Lutkovno gledališče Maribor in Ustanova lutkovnih ustvarjalcev, Maribor, september 2019
- Matija Medved za celostno likovno podobo uprizoritve *Nekje drugje*, 10. bienale lutkovnih ustvarjalcev Slovenije, Lutkovno gledališče Maribor in Ustanova lutkovnih ustvarjalcev, Maribor, september 2019
- Nagrada otroške žirije za najboljšo otroško predstavo *Nekje drugje*, 18. festival uprizoritvenih umetnosti za otroke in mlade *Zlata paličica 2019*, Lutkovno gledališče Ljubljana in Slovenski gledališki inštitut, Ljubljana, oktober 2019

RAČKA, SMRT IN TULIPAN

- Pengovovo listino za vlogi v uprizoritvi *Račka, Smrt in tulipan* sta prejeli Polonca Kores in Asja Kahrmanović Babnik; nagrada, ki jo podeljuje Društvo Unima Slovenija, 10. bienale lutkovnih ustvarjalcev Slovenije, Maribor, september 2019

MARTIN KRPAN

- Nagrada za najboljšo režijo za predstavo *Martin Krpan* prejme Tin Grabnar, 10. bienale lutkovnih ustvarjalcev Slovenije, Lutkovno gledališče Maribor in Ustanova lutkovnih ustvarjalcev, Maribor, september 2019

Kraljestvo
domišljije

SEANSA BULGAKOV

- Nagrada za animacijo in igro za vloge v uprizoritvi *Seansa Bulgakov* prejmejo Gašper Malnar, Miha Arh in Filip Šebšajevič, 10. bienale lutkovnih ustvarjalcev Slovenije, Lutkovno gledališče Maribor in Ustanova lutkovnih ustvarjalcev, Maribor, september 2019
- Nagrada za najboljša mladinsko predstavo je prejela *Seansa Bulgakov* po oceni mladinske žirije, 18. festival uprizoritvenih umetnosti za otroke in mlade *Zlata paličica 2019*, Lutkovno gledališče Ljubljana in Slovenski gledališki inštitut, Ljubljana, oktober 2019

MISTERIJ SOVE

- Posebna nagrada za dramaturgijo za uprizoritev *Misterij sove* prejme Mateja Bizjak Petit, 10. bienale lutkovnih ustvarjalcev Slovenije, Lutkovno gledališče Maribor in Ustanova lutkovnih ustvarjalcev, Maribor, september 2019
- Posebna nagrada po presoji žirije za rekontekstualizacijo uprizoritve prejme ustvarjalni kolektiv uprizoritve *Misterij sove*, 10. bienale lutkovnih ustvarjalcev Slovenije, Lutkovno gledališče Maribor in Ustanova lutkovnih ustvarjalcev, Maribor, september 2019

NASVIDENJE

- Glavna nagrada (Grand Prix) Milan Čečuk, 52. mednarodni festival lutkovnih gledališč PIF, KUC Travno, Zagreb, Hrvaška, september 2019
- Nagrada za izvrstnost izvedbe Brane Vižintin, 52. mednarodni festival lutkovnih gledališč PIF, KUC Travno, Zagreb, Hrvaška, september 2019

BRUMNOVA NAGRADA

Nagrade Brumen so najvišja strokovna oblikovalska odlikovanja na nacionalnem nivoju. Podeljuje jih Fundacija Brumen, organizacija, ki se že 16 let zavzema za promocijo kakovostnih vidnih sporočil in ozaveščanje javnosti o njihovem pomenu. Med 354 prijavljenimi projekti so prišli v končni izbor (priznanje za odlično slovensko oblikovanje) kar 4 nastali po naročilu našega gledališča.

Priznanja za odlično slovensko oblikovanje Brumen

Ajda Schmidt je dobila dve priznanji za odlično slovensko oblikovanje in sicer za **podobo 14. mednarodnega festivala sodobne lutkovne umetnosti Lutke 2018** in **podobo sezone LGL 2018/19**. Pri slednji je kot ilustratorka sodelovala Lea Zupančič. Oblikovalec Jan Virant je priznanje prejel za **podobo KUL abonmaja 2018/19**, kjer je bil naročnik prav tako Lutkovno gledališče Ljubljana.

Nagrade za odlično slovensko oblikovanje Brumen

Ajda Schmidt je dobila nagrado za **oblikovanje revije Lutka**, za katero je žirija zapisala: "Publikacija, ki lutkarstvo predstavlja kot medij, namenjen odraslim, ne le otrokom: likovno sofisticirana revija v treh jezikih uporablja minimalistično barvno skalo in prefinjen tipografski tretma, tako da pridejo teoretski teksti in privlačno slikovno gradivo toliko bolj do izraza."

Lutkovni muzej

Lutkovni muzej, oddelek Lutkovnega gledališča Ljubljana, ki je od l. 2018 vpisan v republiški razvid muzejev, je v 2019 udejanjal svoje poslanstvo v okviru izvajanja javne muzejske službe, usmerjene ne le v sistemsko skrb za lutkovno dediščino, ampak tudi v skrb za njeno promocijo in najširšo dostopnost.

- **Odprašeno – sklop začasnih razstav v Lutkovnem gledališču Ljubljana**

Lutkovni muzej skrbi za stalno postavitev na Ljubljanskem gradu, v sklopu rednega delovanja pa pripravlja tudičasne razstave v mobilni vitrini, poimenovane Odprašeno. Začasne razstave nastajajo zaradi bogastva gradiva lutkovne kulturne dediščine, ki ga Lutkovni muzej Lutkovnega gledališča Ljubljana hrani v svojih depojih in arhivih in ki ga ni mogel vključiti v svojo stalno muzejsko postavitev na Ljubljanskem gradu. Po zaključku razstav v »realnem času«, so vse vsebine prenešene v virtualne razstave na platformi Sigledal (dostopno na tej povezavi), kar omogoča razstavam in zapisom »neomejen« rok trajanja in najširšo dostopnost.

*Kraljestvo
domišljije*

Lutke in scenski elementi so pred razstavo konservirani in restavrirani, kar pomeni udejanjanje sistemske skrbi za našo najpomembnejšo lutkovno dediščino, za katero ni bilo poskrbljeno v času postavitve stalne razstave na Ljubljanskem gradu. Ob vsaki razstavi Lutkovni muzej izda tudi razstavni list s kratko, a poglobljeno študijo o določeni predstavi/umetniku ter o konzervatorsko-restavratorskih delih na gradivu.

V letu 2019 smo »odprašili« naslednje predstave Mali princ (1979), Dva potepina (1959) in Zlata ribica (1953).

Odprašeno: Mali princ (1979)

Za lutkovni oder je Malega princa že v 60. letih 20. stoletja po prevodu Ivana Minattija dramatisiral veliki lutkar Jože Pengov, a mu ga zaradi omejitev avtorskih pravic ni uspelo uprizoriti na lutkovnem odru in prehitela ga je smrt. 19. oktobra 1979 je Mali princ naposled doživel svojo lutkovno premiero prav v njegov spomin.

Čeprav je režiser Edi Majaron uporabil Pengovovo dramatisacijo zgodbe, je v predstavi sledil lastni viziji in ustvaril povsem samosvojo uprizoritev. Predstava je izkoristila vso poetično moč gledališča: zanimiva in neobičajna likovna podoba kiparja Petra Černeta in glasba skladatelja Lojzeta Lebiča sta odlično dopolnjevali dramaturgijo predstave ter parafrazirala sporočilo, ki ga zgodba nosi – "človekovo nemoč, da bi to, kar vemo, kar spoznamo in imamo, zadržali."

Odprašeno: Dva potepina (1959)

Predstava, ki jo je režiral slavni Nace Simončič, je nastala na podlagi na natečaju izbranega besedila Janeza Dobeica. Lutke Slavka Hočevarja povzemajo njegovo estetiko: imajo geometrizirane, a humorno stilizirane oblike, ki se nam nemudoma prikupijo s svojo simpatičnostjo.

Odprašeno: Zlata ribica (1953) – Morsko slavje

Uprizoritev zgodbe o zlati ribici, ki jo poznajo književnosti različnih narodov in ki jo je leta 1953 režiral Jože Pengov, likovno pa zasnovala Ajša Pengov, je prinesla srečo tudi Mestnemu lutkovnemu gledališču (danes LGL). Bila je ena od predstav, ki so ljubljanskemu gledališču s svojo imenitnostjo odprle vrata v svet. Gledalci se niso mogli načuditi scenskemu in kostumskemu razkošju.

*Kraljestvo
domišljije*

- **Obiskovalci, izvedba in razvoj pedagoških programov**

V letu 2019 (oz. s sezono 18/19) so imele zaključene šolske skupine na voljo dodaten program vodenja z naslovom 70 let skrivnosti, ki razširja »klasično« vodstvo z lastno uporabo rekvizitov, z elementi raziskovanja in aktiviranjem vseh čutil. Rezervacija in organizacija skupinskih obiskov poteka preko obeh marketinških služb, tudi sicer službe Ljubljanskega gradu in gledališča zgledno sodelujejo in usklajujejo vse aktivnosti. Skrbeli smo za popravila stalne postavitve, ki se zaradi velikega obiska kažejo kot nujna stalnica v delu muzeja. Iz spodnje preglednice obiska po mesecih izhaja, da je 19% porast obiska posledica turistične ekspanzije v poletnih mesecih.

Statistika obiska stalne razstave na Ljubljanskem gradu po mesecih

Januar	2.648
Februar	2.260
Marec	2.996
April	7.043
Maj	6.210
Junij	6.559
Julij	11.284
Avgust	15.543
September	6.835
Oktober	4.361
November	2.728
December	4.352
Skupaj	72.819

EU projekti

Gledališče je v aktivni član mreže **Small Size**, ki se posveča gledališču za najmlajše, v okviru katere smo v l. 2018 ponovno uspeli s prijavo na razpis Ustvarjalna Evropa. V okviru novega projekta **Mapping (Zemljevid estetike uprizoritvenih umetnosti za najmlajše)** sodeluje LGL kot vodilni koordinator delovne skupine »podoba«, sredstva projekta pa se namenjajo produkciji predstav, festivalskim predstavam, ki so namenjene najmlajšim, raziskavam, mobilnosti in strokovnim usposabljanjem. Eden od pomembnih novih partnerjev je Bologna Children Book Fair, ki sodeluje tudi v okviru naše delovne skupine. Delovna skupina, ki jo vodimo je izvedla umetniško-raziskovalne delavnice v Salzburgu, praktični del delavnic je vodil priznani ustvarjalec vizualnega gledališča Kalle Nio, s strani LGL pa se je delavnic udeležila ekipa produkcije Peskovnik.

Drug »EU projekt«, s katerim smo uspeli na razpisu v l. 2017 in se je izvajal v 2019 je projekt **N.A.P.P.** (Numeric Arts Puppetry Project) v partnerstvu s Le Centre de la Marionnette de la Fédération Wallonie-Bruxelles (Belgija), Teatrul Municipal Tony Bulandra (Romunija), festival FMTM v Charleville Mézières in Action Culturelle du Val de Lorraine (oboje Francija). Projekt skrbi za razvoj sodobnih lutkovnih pristopov v povezavi z digitalno umetnostjo, kar omogoča razširitev referenčnega prostora lutk na nove hibridne uprizoritvene oblike. Znotraj projekta izvajamo različne aktivnosti, ki vključujejo delavnice, rezidence, predstave, izobraževalne vsebine... Pretežna večina aktivnosti projekta se je odvila v okviru festivala v Charlevillu – med drugim tudi predstavitev nove številke revije Lutka, ki je bila naša »projektna zadolžitev« v 2019.

Na račun projektov, ki se financirajo iz programa Ustvarjalna Evropa smo v l. 2019 črpali 47.863 €; LGL je sicer vključeno v še dve uspešni partnerstvi (*Puppets and Design in Connect Up*), v obeh pričnemo z aktivnostmi (in finančno realizacijo) šele v l. 2020.

Poleg sredstev razpisa Ustvarjalna Evropa, smo v l. 2019 uspešno nadaljevali tudi z vključenostjo v shemo podpore Socialnega sklada za 2 projekta. Prvi **Skriti poklici zaodrja** nam omogoča kadrovska

*Kraljestvo
domišljije*

obogatitev v tehničnem sektorju, *Udarne brigada* pa v umetniškem. V l. 2019 smo tako na račun sredstev Socialnega sklada angažirali skupno 9 oseb in črpali sredstva v višini 47.400 €.

Mala Šola kritike

Z mentorico Zalo Dobovšek smo nadaljevali neformalno izobraževanje na področju gledališke kritike in refleksije – Malo šolo kritike. Gre za večletno prakso neformalnega izobraževanja, v kateri smo do sedaj sodelovali že z revijo Maska, s Filozofsko fakulteto, AGRFT in Društvom gledaliških kritikov in teatrologov Slovenije. Z omogočanjem ogleda predstav pa sodelujejo še različna ljubljanska gledališča (MGL, SMG, SNG Drama Ljubljana). Študentke družboslovja (predvsem sociologije kulture) se z mentorico urijo v pisanju in strokovnem pristopu k diskurzu o gledališču. Evropski projekt N.A.P.P. je bil deležno vir podpore že v 2018, v l. 2019 pa smo s pomočjo projekta N.A.P.P. izdali revijo Lutka, pri kateri so sodelovale tudi slušateljice Male šole kritike. Prispevki so dostopni na portalu SiGledal in na <https://malasolakritike2016.wordpress.com/>.

Knjigarna LGL

V l. 2019 se je nadaljevala shema podpore Javne agencije za knjigo za kulturni program knjigarne, ki se je z branji uveljavil kot redna obogatitev ponedeljkovih popoldnevov. Tekom sezone potekajo pod naslovom Skozi tisočere zgodbe branja znanih del otroške literature. V veliki meri vežemo izbor del na predstave našega gledališča, igralcem slovenskih gledališč pa se občasno pridružijo tudi avtorji. Sicer kulturni program knjigarne obsega štiri sklope: branja, delavnice, pogovori in razstave slovenskih ilustratorjev.

Poleti pred knjigarno uredimo »dnevno sobo«, družabni kotichek v zelenju, kjer so na voljo za branje ogledni izvodi, ta se na jesen spremeni v festivalsko informacijsko središče.

Knjigarna vzdržuje nabor kakovostnega leposlovja za otroke in najstnike, del ponudbe namenjamo strokovni literaturi, del pa tudi prevodom slovenskih slikanic in turistični publicistiki za turiste.

Usposabljanje zaposlenih

V gledališču imamo za usposabljanje zaposlenih čas šele ob koncu sezone, tako smo v juniju izvedli kar dve delavnici.

Za zaposlene v delavnicah gledališča smo organizirali mojstrsko delavnico Mireka Trejtnara iz Prage v izdelavi tradicionalnih čeških marionet. Desetdnevne mojstrske delavnice so se poleg naših zaposlenih udeležile še mojstrice iz Zagreba, Reke in en zunanji sodelavec naših delavnic. Program usposabljanja mojstrskih delavnic je zajemal celoten proces od idejne zasnove, načrtovanja, priprave skic do končne izvedbe.

Za ekipo tehnične izvedbe (predvsem naše inšpiciente in lučne tehnike) in dva udeleženca partnerskih organizacij iz Belgije smo v okviru (in s podporo) projekta N.A.P.P. organizirali tridnevno delavnico v uporabi sodobnih računalniških aplikacij za vodenje videa, luči in tona. 12 udeležencev se je praktično usposabljal na opremi (video mapping), usposabljanje v programu *Millumin* pa je vodil avtor oz. razvijalec aplikacije iz pariškega studija.

V okviru Kolegija direktorjev slovenskih gledališč smo konec leta v LGL gostili enodnevno srečanje gledaliških računovodstev, na katerem so si zaposleni na teh specifičnih mestih izmenjali izkušnje in se dogovorili tudi za nadaljnje sodelovanje.

*Kraljestvo
domišljije*

Realizacija kadrovskega načrta za leto 2019:

Vir financiranja	Dovoljeno ali ocenjeno število zaposlenih na dan 1. januarja 2020	Število zaposlenih na dan 1. januarja 2020 (realizacija!)
1. Državni proračun	44	44
2. Proračun občin	18	18
3. ZZS in ZPIZ		
4. Druga javna sredstva za opravljanje javne službe (npr. takse, pristojbine, koncesnine, RTV- prispevek)		
5. Sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu		
6. Nejavna sredstva za opravljanje javne službe in sredstva prejetih donacij		
7. Sredstva Evropske unije ali drugih mednarodnih virov skupaj s sredstvi sofinanciranja iz državnega proračuna	9	9
8. Sredstva ZZS za zdravnike pripravnike in specializante, zdravstvene delavce pripravnike, zdravstvene sodelavce pripravnike; sredstva raziskovalnih projektov in programov ter sredstva za projekte in programe namenjene internacionalizaciji ter kakovosti izobraževanja in znanosti (namenska sredstva)		
9. Sredstva iz sistema javnih del		
10. Sredstva za zaposlene na podlagi Zakona o ukrepih za odpravo posledic žleda med 30. januarjem in 10. februarjem 2014 (Uradni list RS, št. 17/14)		
Skupno število vseh zaposlenih od 1. do 10. točke	71	71
Skupno število zaposlenih pod točkami 1, 2, 3 in 4	62	62
Skupno število zaposlenih pod točkami 5, 6, 7, 8, 9 in 10	9	9

Kraljestvo
domišljije

Struktura zaposlenih po tarifnih skupinah:

Zaposleni, ki jih financira MK	I. – IV. tarif. skup.	V. tarif. skupina	VI. tarif. skupina	VII. tarif. skupina	VIII. tarif. skupina	IX. tarif. skupina	Skupaj
1. Št. zaposlenih na dan 1. 1. 2020 (a+b)	2	6	10	26			44
a) Št. zaposlenih za določen čas				2			2
b) Št. zaposlenih za nedoločen čas	2	6	10	24			42
Leto 2019							
Št. zaposlenih s krajšim del. časom	1						1
Število napredovanj znotraj tarifne skupine			2	5			7
Število napredovanj v višjo tarifno skupino (navedite v tarifni skupini pred napredovanjem)							
Število premestitev							
Število upokojitev				1			
Število nadomestnih zaposlitev zaradi upokojitev				1			
Št. odpovedi pogodb o zaposlitvi zaradi poslovnega razloga							
2. Št. zaposlenih, ki so financirani iz drugih virov, na dan 1.1.2020, navedite vir:	2	1	1	14			18
2. Št. zaposlenih, ki so financirani iz drugih virov, na dan 1.1.2019, navedite vir: EU sredstva	1	3	2	2			9
3. Skupaj št. zaposlenih 1. 1. 2020 (1+2)	5	10	13	42			71

*Kraljestvo
domišljije*

Pregled realizacije števila zaposlenih po letih:

4. Zaposleni, ki jih financira MK	I. – IV. tarif. skup.	V. tarif. skupina	VI. tarif. skupina	VII. tarif. skupina	VIII. tarif. skupina	IX. tarif. skupina	Skupaj
Št. zaposlenih na dan 1. 1. 2017	2	6	10	25			43
Št. zaposlenih na dan 1. 1. 2018	2	6	10	26			44
Št. zaposlenih na dan 1. 1. 2019	2	6	10	26			44
Št. zaposlenih na dan 1. 1. 2020	2	6	10	26			44

Obrazložitev realizacije kadrovskega načrta:

V l. 2019 se je zgodila 1 upokojitev ter 1 nadomestna zaposlitev.

Zaradi programske ekspanzije gledališča je bila potrebna kadrovska okrepitev, ki ga rešuje na različne načine (zunanje storitve, honorarni angažmaji, projektno delo ipd.). Manjkajoča sredstva in kadre trenutno rešujemo predvsem s projektним financiranjem iz EU in lastnih prihodkov.

*Kraljestvo
domišljije*

Investicijsko vzdrževanje in nakup opreme

V letu 2019 smo izvedli sledeča najnujnejša vzdrževalna dela:

1. Nakup baletnega poda v skupni vrednosti 7.213,59 €
2. Menjava žarnic in ohišij v različnih prostorih gledališča v skupni vrednosti 965,98 €
3. Menjava in popravilo luči v knjigarni v vrednosti 1.558,16 €
4. Nakup enokanalnega regulatorja Elsis 1R2 v vrednosti 325,76 €
5. Demontaža klimatskih naprav v Ateljeju LGL, ter dobava in montaža klimatske naprave v Vadbenici v skupni vrednosti 2.685,49 €
6. Čiščenje žlebov v vrednosti 1.760,77 €
7. Pregled in zamenjava senčil na Odru pod zvezdami v vrednosti 3.011,84 €
8. Električarska in slikopleskarska dela v Kulturnici v skupni vrednosti 4.707,80 €
9. Popravilo motorja v toplotni postaji v vrednosti 1.030,98 €
10. Popravilo vrat na službenem vhodu in vhodu za Oder pod zvezdami v vrednosti 910,50 €
11. Vzdrževanje vodovodne in centralne napeljave v vrednosti 3.983,25 €
12. Manjše investicije, ki med drugim vključujejo škatlo za sceno, delovno torbo za gostovanja in USB pretvornik v vrednosti 1.746,00 €

Skupaj investicijsko vzdrževanje: **29.900,12 €**

V letu 2019 smo nakupili sledečo opremo:

1. Kombi Crafter Furgon v vrednosti 41.254,32 €
2. Prenosni računalnik Macbook Pro 13" v vrednosti 1.466,64 €
3. Kompresor in lakirna pištola v vrednosti 694,11 €
4. Prenosni računalnik v vrednosti 1.504,76 €
5. Računalniški program za video in luč v vrednosti 730,78 €
6. Lučno opremo za Oder pod zvezdami v vrednosti 21.016,32 €
7. Tonsko opremo za Oder pod zvezdami v vrednosti 5.658,78 €
8. Scensko opremo za Veliki oder in Oder pod zvezdami v vrednosti 15.709,37 €
9. Tonsko opremo za predstave v vrednosti 8.620,81 €
10. Drobni inventar v vrednosti 6.718,12 €, ki vključuje manjšo, a nujno opremo in sicer prenosne telefone za zaposlene, manjši kompresor in lakirno pištolo, programsko opremo za računalnik, tiskalnik za tiskanje vstopnic namenjen za Kulturnico, manjši brezžični mikrofoni, tiskalnik za računovodstvo, pralni stroj, svetilke za uporabo med predstavami na Odru pod zvezdami, namizni kalkulator, tiskalnik POS za blagajno, 6 stolov za atelje, pnevmatski žebjalnik, servirni voziček in delavniški sesalnik

Skupaj nakup opreme: **103.374,01 €**

SKUPAJ INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE IN NAKUP OPREME: 133.274,13 €

*Kraljestvo
domišljije*

VI. Kazalci

Kazalniki realizacije – leto	2015	2016	2017	2018	2019
Število premier:	15	12	12	13	11
Št. ponovitev / naslovov preteklih let:	40	33	31	35	31
Št. domačih koprodukcij:	1	2	2	2	2
Št. mednarodnih koprodukcij:	0	1	1	2	2
Št. vseh javnih nekom. prireditev skupaj:	1.033	1.139	1.104	1.214	1.155
Št. izvedb premiernih produkcij:	229	258	243	253	240
Št. izvedb ponovitev iz prejšnjih sezon:	495	453	518	526	563
Št. izvedb gostujočih predstav:	46	113	36	54	30
Št. ostalih javnih nekomercialnih prireditev:	263	315	307	381	322
Št. gostovanj po Sloveniji:	58	79	40	28	34
Št. gostovanj v zamejstvu:	4	5	3	2	3
Št. mednarodnih gostovanj:	10	16	19	25	28
Št. obisk. vseh nekomercialnih prireditev:	114.843	127.726	132.225	125.437	121.696
Povprečna cena vstopnice:	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
Število prodanih vstopnic:	94.434	99.480	105.918	97.533	93.251
Število vseh zaposlenih v javnem zavodu:	60	61	64	69	71
Število zaposlenih igralcev:	23	23	23	24	25
Zasedenost zaposlenih igralcev:	95	101	148	119	83
Št. honorarnih zunanjih sodelavcev:	180	128	167	160	135
Od tega igralcev:	14	29	7	43	39
Od tega igralcev, zaposlenih v drugih JZ:	2	2	4	7	3
Višina vseh odhodkov	3.367.304	3.447.201	3.506.951	3.816.773	3.972.626
Višina izdatkov za plače	1.563.355	1.729.268	1.857.045	2.106.357	2.328.602
Višina odhodkov za avtorske honorarje	491.751	479.335	356.806	424.536	361.822
Višina lastnih prihodkov	729.398	702.523	685.151	787.462	761.611

Notranja revizija 2019

V l. 2019 je bila opravljena redna notranja revizija delovanja javnega zavoda, tokrat s področja varnosti in zdravja pri delu ter varstva pred požarom. V končnem poročilu je bilo predstavljenih 11 ugotovitev in podanih 6 priporočil za izboljšanje poslovanja. Ugotovitve so se nanašale na posamične neusklajenosti evidenc opravljenih rednih zdravniških pregledov zaposlenih, na zamude v zvezi z napotitvijo na redni zdravniški pregled zaposlenih, na pomanjkljivosti v zvezi z določitvijo usposobljenih za izvajanje prve pomoči (na vseh lokacijah, v vseh izmenah), na pomanjkljivosti v zvezi z vodenjem evidence porabe sanitetnega materiala in na pretečen rok obdobjnega pregleda in preizkusa sredstev za delo (zadnji opravljen januarja 2016 – rok ne sme biti daljši od 36 mesecev). Poleg tega je bilo ugotovljeno, da ena od dveh delovnih nezdog v l. 2018 ni bila prijavljena delovni inšpekciji, da novo zaposlene prvič usposabljammo iz področja varnosti in zdravja pri delu ter požarnega varstva šele ob organiziranju letnih usposabljanj za vse zaposlene in bi v ta namen morale delovati tudi ustrezne notranje kontrole v delovnih postopkih LGL. Ugotovljeno je bilo še, da imamo izdelano ustrezno dokumentacijo s področja požarne varnosti za Mestni dom, vendar potrebujemo istovrstno še za skladišča in garsonjero. Na podlagi končnega poročila in priporočil smo v gledališču pripravili ustrezne ukrepe in odzivno poročilo. Služba za notranjo revizijo MOL nam je v dopisu, z dne 31. 12. 2019 sporočila, da so naše izvedene aktivnosti ustrezna podlaga za izboljšanje poslovanja na tem področju.

*Kraljestvo
domišljije*

VII. OCENA USPEHA

V poročilu za leto 2018 smo napovedovali zaključek programske ekspanzije, ki se mora odražati predvsem na kvantitativnih kazalcih, saj je gledališče v preteklih letih prišlo do roba zmogljivosti.

Najbolj preprosto jih opredelimo s številom dni v letu, s številom sedežev v dvoranah, s številom zaposlenih ipd.. Kadarkoli govorimo o pojavnih oblikah hiperprodukcije z zaskrbljenostjo pogledujemo na standarde izvedbe in pričakujemo padec kakovosti. V poročilu za l. 2019 lahko ugotovimo, da je kvantitativna rast gledališke produkcije zaustavljena, a s ponosom še vedno lahko ugotovimo, da smo gledališče z največjim številom predstav in obiskovalcev – gre za podatke, ki so ob upoštevanju števila zaposlenih, osupljivi.

Ob pojasnilih glede negativnega nihaja na kazalcih dostopnosti – ti so predvsem posledica novih predstav z manjšo kapaciteto publike, pa ne smemo zanemariti še dejstva, da je največja produkcija leta, ki je v obdobju obsežnega študija zavzela celotno stavbo Mestnega doma – *Sedem vprašanj o sreči* (po motivih Sinje ptice M. Maeterlincka) v režiji Tomija Janežiča, premiero doživela v januarju 2020 in ni predmet tega poročila. Predstava, ki ni edinstvena le po svoji formi in izraznosti temveč tudi po produkcijski plati, je dodobra izkoristila kapacitete gledališča (s pomočjo ko-producenta SMG) v tradicionalno najbolj intenzivnem delu leta. Rezultat takšnega edinstvenega vložka oz. podviga je na dlani – ne le odzivi obiskovalcev, vse recenzije strokovne javnosti ocenjujejo predstavo kot vrhunsko in nam pritrjujejo v odločitvi, da je potrebno za vrhunske rezultate tudi kdaj tvegati.

Splošna ocena rezultatov leta 2019 gre – v luči števila nagrad, vrhunskih ocen kot tudi rekordnega števila mednarodnih gostovanj – v smeri prevlade kvalitativnih atributov na račun kvantitativnih.

In skrb za »unovčenje« nagrad z ustrežno nadaljnjo distribucijo programa gledališča in za ohranitev standardov kakovosti, sta tako povsem logični vodili našega dela v l. 2020.

Datum: 19. 2. 2020

Podpis odgovorne osebe in žig:
Uroš Korenčan, direktor

*Kraljestvo
domišljije*